

Версії

Всеукраїнська нагорода

«Версіям»:

Лауреатом VIII Закарпатсько-Українського конкурсу «Журналісти за середній клас», який організує Українська спілка підприємців малого і середнього бізнесу, стала наша газета.

№26 (286) 26.06 - 3.07.2009 року

«Золота» чернівецька вода **5**

Аліменти на... батьків **9**

Кров людська – не водиця **10**

Сканворд, гороскоп, афіша **11**

Реванш за «Євробачення» **12**

Недоторканність МСЕК поставив під сумнів губернатор

Важкий підйом до отримання інвалідності: 72-річний Олександр Ремарчук такі не спромігся здолати його. Журналістам же зізнався: – Мрію про кілька грамів ціаністого келію...

стор. 2

Контролю владу через Інтернет

Хочете будуватися та отримати для цього землю у користування? Звертайтеся на веб-сторінку Чернівецької міської ради та отримуйте інформацію про порядок оформлення таких документів. Якщо вам дозволу не дали, то мають обґрунтувати підстави для відмови. І все це – відкрито та прозоро.

Така ситуація має бути не в ідеалі, а в дійсності. На цьому наголосував Володимир ДОРОШ, голова правління Буковинської фундації підтримки регуляторної реформи в Україні, яка реалізує спільно з іншими громадськими організаціями проект «Моніторинг інформаційної відкритості органів місцевого самоврядування» за підтримки проекту «Сприяння активній участі громадян у протидії корупції в Україні «Гідна Україна».

Натомість експерт проекту Олександр КАРУЦЕНКО зауважив, що на сайті міської ради немає навіть переліку послуг самої міськради! Як і розділу «Регуляторна політика». Тому, зрештою, і не дивно, що жоден показник оцінки роботи офіційної веб-сторінки Чернівецької міськради не досягнув до 4-х балів. Менеджер проекту Олексій КОЛЕСНИКОВ повідомив учасникам прес-клубу, що було опитано 100 респондентів, які користуються сайтом www.citi.cv.ua, серед яких по 35 журналістів і керівників громадських організацій, 20 посадовців органів виконавчої влади і місцевого самоврядування та 10 депутатів. Утім, рівень задоволеності веб-сторінкою був досить високим і становив 55%.

Попри це, респонденти хотіли б бачити на сайті інформацію про роботу дозвільних офісів, кадрові зміни, туристичні маршрути, спортивні заходи, а також про міського голову та його доходи, тарифи на всі комунальні послуги та систему їхнього формування, звіти про діяльність підрозділів міської ради, можливість листування з міським головою та головами райрад тощо. Усі ці побажання будуть враховані, – пообіцяв Володимир КИЛИНИЧ, начальник відділу міжнародних відносин і зв'язків з громадськими організаціями Чернівецької міськради.

Людмила ЛЕБЕДИНСЬКА, «Версії»

кримінал

Хабарі: дають рідше, але більше

За рік на «офіційні», тобто такі, про які люди не бояться говорити, хабарі в Україні можна збудувати 4 «лікарні майбутнього» або 12 шкіл! Такі невтішні дані оприлюднила на засіданні прес-клубу Любоб ПАЛИВОДА, заступник директора проекту «Сприяння активній участі громадян у протидії корупції «Гідна Україна».

– Цьогорічні дослідження стану боротьби з корупцією в Чернівецькій області показали, що довіра людей до всіх органів влади падає, – розповідає п. Любоб. – Основна причина – влада не хоче долати корупцію. У переліку найбільших проблем українського суспільства корупція певнено посідає третє місце після високої вартості життя і вкрай поганої охорони здоров'я. Втім, буковинці – єдині в Україні, хто вважає, що корумпованість держави зменшується. Повністю виправдовують корупцію 13% буковинців, категорично засуджують – 39,8%. Загалом з проявами корупції зустрічалися 62% жителів області. Серед корупційних дій переважають:

вимагання хабарів, причому в особливо великих розмірах, використання службового становища і так зване «добровільне» хабарництво.

Соціологи «намалювали» й уявний портрет «середнього хабарника». Найчастіше грошей вимагають у людей 30-45 років з вищою освітою та високими доходами. А от давати хабарі доводиться переважно тим, кому до 30, також з високими доходами і вищою освітою. Найбільш корумпованими буковинські респонденти визнали ДАІ, медицину і суди.

Лера ЯСНИЦЬКА, «Версії»

Наркота без кордонів?

«Острів на Ямаїці ми не купимо, але все інше можемо собі дозволити». Ця фраза – знак для спеціалістів про початок операції. Під час її проведення в Санкт-Петербурзі, Києві, Чернігові заарештовано 23 учасника злочинної організації на чолі з лідером – громадянином України, мешканцем Чернігова. Спецоперація готувалася ще від початку минулого року, відколи з'явилася інформація про те, що в розважальних закладах Криму під час проведення міжнародного музичного фестивалю невідомі збували серед молоді наркотики.

Угруповання має корупційні зв'язки у владних та правоох-

ронних структурах, відгалуження в Україні, РФ, Білорусі, Німеччині, Казахстані. До операції залучено 31 оперативно-слідчу групу.

У зловмисників вилучено: понад сім кілограмів кокаїну, марихуана, макова соломка, екстазі, амфетамін – на загальну суму понад 6,2 млн. грн, зброя, гроші та коштовності, придбані злочинним шляхом.

Правоохоронці Російської Федерації подякували МВС України за інформацію, що допомогла ліквідувати міжнародний канал надходження важких наркотиків на територію РФ, – повідомив ДЗГ МВС України.

26 червня – 3 липня погода капризує...

26 червня вночі +13 - +18°, вдень +22 - +27°...надвечір дощ...
27 червня вночі +16 - +20°, вдень +20 - +22°... а може, град...
28 червня вночі +17 - +20°, вдень +22 - +24°... беріть плащі на дискотеку
29 червня вночі +17 - +23°, вдень +24 - +31°...пікнік не виїде, дощ...
30 червня вночі +18 - +22°, вдень +24 - +31°... сильні зливи...
1 липня вночі +19 - +23°, вдень +26 - +34°...як у теплиці...
2 липня вночі +21 - +24°, вдень +26 - +30°...без парасолі не виходьте...
3 липня вночі +19 - +24°, вдень +26 - +29°...схоже, дощ надовго...

справуємось!

Пенсії виплачено

23 червня завершено в повному обсязі фінансування виплати пенсій і грошової допомоги за червень 2009 року в усіх районах області, повідомила прес-служба головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області. А це – понад 194,1 млн. грн. Загальна чисельність пенсіонерів, яким профінансовано пенсії у травні, становить 236,6 тис. осіб. З них 228,9 тис. – громадяни, які отримують трудові пенсії, а 7,7 тис. – військовослужбовці.

Світ

За кермо – з марихуаною

У Москві затримали водія маршрутки, який за кермом палив марихуану. Пасажири відчули солодкуватий запах диму в салоні і звернулися до правоохоронців. Під час обшуку у водія, тридцятирічного вихідця з Азербайджану, знайшли ще декілька грамів цього наркотику.

Чия мільйонерка?

Майже 400 чоловіків у Південній Кореї подали заявки на змагання за право одружитися з 49-річною пані, статок якої оцінюється у \$18 млн. Відповідне запрошення з'явилося на веб-сайті знайомств «Supoo». Жінка описана як струнка, жіночна та активна пані, а її потенційний партнер повинен мати гаряче серце.

112-ий – унунбій

Міжнародний союз теоретичної і прикладної хімії визнав відкриття 112-го елементу таблиці Менделєєва. Елемент, який носить неофіційну назву унунбій, уперше синтезований в лютому 1996-го в Інституті важких іонів в Дармштадті. Елемент отримали у результаті бомбардування свинцевої мішені ядрами цинку.

Як встати з зіркою

Бельгійська дівчина прокинулася в тату-салоні з 56-ма зірками на обличчі. 18-річна Кімберлі Вламінк заявляє, що майстер Руслан Туманянц дуже погано говорив англійською та французькою, тож просто не зрозумів її. Кімберлі вимагає від Туманянця \$16,5 тис. компенсації, щоби прибрати витівки майстра лазером.

Злиденні мільярдери

15 найбагатших королівських династій світу втратили за рік кризи \$22 млрд., або 17% свого капіталу, який становить тепер «лише» \$109 млрд., підрахував журнал «Forbes». Найбільше втратив шейх Дубая Мохаммед бен Рашид аль-Мактума, який «збіднів» за рік на \$6 млрд. через обвал цін на нерухомість. Його амбітний проект створення і

забудови рукотворних островів, названий «восьмим чудом світу» знецінився на 50%. Найбагатшою монаршою персоною світу залишився 81-річний король Таїланду Рама IX Пуміпон Адульядет, особистий статок якого оцінений в \$30 млрд. До трійки найбагатших також ввійшли султан Брунею Хассанал Болкіах з капіталом у \$20 млрд. і шейх бін Заїд з \$18 млрд.

Україна

Лжепрезиденти

Від початку спільної перевірки МВС і ЦВК у виборчих списках виявлено 600 тис. «двійників» і 155 тис. осіб, які зазначені в списках більше двох разів. Про це повідомив міністр Юрій Луценко. Наразі правоохоронці «вирховують» лжекандидатів.

Красива і... вагітна

Конкурс краси серед вагітних пройшов уперше у Вінниці. Виступали 8 жінок. Дві на сцену не вийшли – чоловіки відвезли їх того ж дня народжувати. Ще одна учасниця, наймолодша, в якій був найбільший термін вагітності, боялася, що народить просто на сцені.

Дві тисячі кактусів

Колекціонери з'їхалися днями до Одеси на Всеукраїнську виставку кактусів. Власники колекцій з Києва, Вінниці, Запоріжжя, Миколаєва та Одеси показували на місцевому Куликовому полі понад тисячу видів цих рослин. Найбільше вразила одна з одеситок: у її колекції налічується понад 2 тисячі кольористих експонатів.

Де не треба жити

Пальму першості серед найзабрудненіших населених пунктів упевнено утримує Кривий Ріг, де на кожного жителя припадає по 634 кг шкідливих речовин, викинутих в атмосферу. Друге місце в антирейтингу дісталася Маріуполь, а на третьому – Бурштин Івано-Франківської області.

А кажуть, десь там криза...

Мер Києва Леонід Черновецький – один з найбагатших очільників міст Європи. Багато колег можуть позаздрити його автопарку та нерухомості. Столичний голова отримує найскромнішу зарплатню – 2540 грн, проте володіє земельними ділянками в с. Козин Обухівсько-

го району (1470 кв. м, там розташований його 3-поверховий будинок), маєтками у Житомирі та Кіровограді. Крім того, має 4 машини: «Роллс-Ройс Фантом», «Мерседес» (кубик), «Мерседес S-600», а також ГАЗ-14 («Чайка» Шербицького), гелікоптер і великий літак. Авіатранспорт у декларації не значиться, але Леонід Михайлович не так давно сам розповідав про свої покупки.

Буковина

Білборди – під контроль

Служба автомобільних доріг області демонтує незаконно встановлені у смугах відводу вздовж доріг рекламні щити. На теренах області вже виявлено 6 незаконних білбордів. Більшість з них розташовані на в'їзді до Чернівців у Новому Киселеві та у Плибському районі. Дорожники вже демонтували 3 рекламні носії.

Як доїхати до пляжу?

Маршрутка №10, яка їздить від «Рязані» до вул. Хотинської через Калічанку, їхатиме на міський пляж. Автобус заїжджатиме на вул. Донбасівську. Щоправда, до самого пляжу автобус не їде, а лише до повороту, де буде створено аквапарк. Звідти ще майже 200 м доведеться йти пішки.

Хіба не ганьба?

У рамках проекту «Дзеркало історії: збережемо єврейське кладовище в Чернівцях» міжнародна група волонтерів з 11 країн облаштуватиме територію історичного кладовища, прокладатиме доріжки та встановлюватиме інформаційні знаки, які розповідатимуть буковинцям про важливість збереження цвинтаря.

Працюйте в горах!

Середній розмір нарахованої зарплати в області у травні становив 1481 грн. Найбільше заробляли в Новодністровську – 2178 грн та у Чернівцях – 1596 грн. Серед районів найвища зарплата в Путильському (1537 грн) і Сокирянському (1523 грн). Найнижча – у Новоселицькому (1232 грн).

Президентів навчатимуть у школах

Губернатор Куліш ініціює створення у краї Школи Лідерів. Він має намір через так звану «недільну школу» запровадити системну підготовку школярів як майбутніх лідерів у сфері державного управління. «Суть ідеї полягає в тому,

щоби школярі двох-трьох останніх років навчання, які мають високий знання, лідерські якості, наприклад, переможці престижних конкурсів і олімпіад, щотижня додатково відвідували спеціальні курси в Школі Лідерів. Заняття з ними проводитимуть відомі фахівці вітчизняної та зарубіжної еліти», – розповів Куліш.

акценти тижня

Недоторканність МСЕК поставив під сумнів губернатор

– Лікарі, від яких залежить група інвалідності хворих, є окремою кастою, державою в державі, – стверджує стосовно МСЕК, тобто медико-соціальної експертної комісії голова Асамблеї інвалідів Марія Кирилюк. Щоби редакція переконатися в цьому, запросила журналістів на «огляд» 72-річного інваліда Олександра Ремарчука. Чоловік змушений був з лікарні їхати на вул. Руську, 7, де розташована МСЕК, і робити жакливі спроби піднятися крутими сходами.

ледве стягла вниз. І красива, елегантна голова комісії Інга Морська з історією хвороби в руках уже готова була оглядати відвідувача, коли раптом помітила у темряві сходів газетарів і телевізійників каналу «Чернівці». А тут ще й головний лікар центру МСЕК Валентин Перепічка, як на замовлення, нагодився.

ніколи не оглядав і не оглядає хворих на сходах. Бо в них є й машина, і бензин, отже, вони можуть самі приїхати до хворого туди, куди треба – до лікарні чи додому. Дослуховуватися ж до працівниць реєстратури, яка й сказала сестрі Ремарчука, що його оглянуть на сходах, не варто, бо у неї навіть немає медичної освіти. Отакої! Виходить, що Олександр Васильович та його сестрі Зінаїді Василівні просто закортіло помучити себе таким ось «виїздом у світ» з лікарні!

А почнеш скаржитися, відправлять на дообстеження аж до іншої області!

Показово, що після публікації в газеті (№22 за 29 травня) та понеділкового сюжету на телеканалі «Чернівці» почали телефонувати нещасні, які змушені користуватися послугами МСЕК. Люди і дивувалися, і раділи: невже нарешті «священна корова», якою досі була МСЕК, втратила свою недоторканність?! Але багатьом, які вже звикли до нахабного ставлення до себе, не вірилося, що можуть статися бодай найменші зміни. Хоча ті, що не миряться з цим, просто не звертаються до МСЕК. Знаю, приміром, 44-літнього чоловіка, який після двох інфарктів відмовився від групи, бо, за його словами, оформляти її – собі дорожче: можна «нарватися» на третій інфаркт. Та задля справедливості треба

– Хто дав дозвіл на зйомку? – мало не тупав ногами чиновник, забуваючи про те, що журналісти прийшли не до його оселі, а до державного закладу і що вони мають право на безперешкодне перебування скрізь, де бувають громадяни. Отож, не довго думаючи, п. Перепічка зпересердя закрав рукою камеру і штовхнув оператора в плече.

Виправити ситуацію, зробивши добру міну при поганій грі, спробувала п. Морська. Вона твердила, що ніхто й

сказати, що і у працівників МСЕК є проблеми: їх «бють» за зростання інвалідності, хоча цей показник від них аж ніяк не залежить.

Як стало відомо редакції, чи не найбільше обурила поведінка чиновників від медицини нашого губернатора. У повідомленні прес-служби ОДА говориться, що такі дії керівника комунальної установи Володимир Куліш оцінив як неприпустимі. «Враховуючи це, а також недавно публікацію у «Версіях» про діяльність центру та його керівника, голова ОДА доручив терміново перевірити викладені в журналістських матеріалах факти, і при їхньому підтвердженні ініціювати звільнення головного лікаря з посади. Також громадськість поінформують про результати перевірки та вжиті заходи щодо поліпшення роботи Центру».

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

кримінал

Колесом чи бампером...

У Зеленій на Кельменеччині, перекинувшись разом з мотоциклом, загинув 34-річний чоловік.

Мопедом збив пішу пенсіонерку 24-річний чернівчанин на вул. Червоноармійській обласного центру. З травмою голови її доставили до лікарні.

Не пощастило й 71-річному пенсіонеру з Магали, який дістався до вул. Моск. Олімпіади на мопеді і потрапив тут під вантажівку «Ман» з Хмельниччини. Хіба що до лікарні ШМД звідти недалеко.

Росіянин, німець та японець

Потрійна автосутічка сталася в Лужанах: тут зіткнулися «Волга» 49-річного жителя Діброви, «БМВ» 19-літнього лужанчанина та «Субару» 48-літнього місцевого мешканця. Винним визнано водія «Волги», який, наїхавши на «БМВ», випхав його на зустрічну смугу. Потерпів водій зустрічної «Субару»: з переломом ноги його доставили до Кіцманської ЦРЛ.

Півгороду конопель

У Михалковому на Сокирянщині 31-літній, молодий та обережний місцевий житель виростив 25 кушів конопель. Менше стереглися пенсіонерки: 83-річна з Вартиківців на Кельменеччині зростила 49 конопляних кушків, а 62-річна мешканка Вовчинця, знову-таки на Сокирянщині, доглядала 61 куш наркотичного зілля. Та абсолютним чемпіоном з результатом 1200 кушів став 50-річний мешканець Старого Вовчинця на Глибоччині. Підсумки підбивала міліція.

За матеріалами СГЗ УМВС у Чернівецькій області

Врятували монтажника

32-річний монтажник під час проведення монтажних робіт у шахті агрегату №1 на ДГАЕС зірвався з 4-метрової висоти. На щастя, обійшлося лише черепно-мозковою травмою. Постраждалого підняли з шахти, надали йому першу медичну допомогу і відвезли до лікарні біля аварійно-рятувального загону МНС.

За матеріалами Центру пропаганди ГУ МНС у Чернівецькій області

«Лісовий лабіринт»

здолали найкращі учасники другого обласного зльоту юних лісівників

у Селятинському лісництві Путьського держлісгоспу та Плоськівському шкільному лісництві.

Конкурсна програма поєднала теоретичний і практичний тури. На творчий «двобій» вийшло майже 30 учнів шкільних лісництв з усієї області. Завершив зліт розважальний конкурс «Лісова мавка».

— Шкільні лісництва — ефективна форма позашкільного навчання, еколого-природничого виховання та профорієнтації молодого покоління, — каже начальник Чернівецького обллісгоспу

Василь Воробчук. — Це наша майбутня зміна. — Роботи містять багато практичних висновків, — підсумовує головний спеціаліст управління Тарас Собко. — Наприклад, учасники найстаршого в області Полянського шкільного лісництва дослідили якість сходження горіха грецького. Платанції цього дерева дуже поширені на Хотинщині. Учні Чорнівського шкільного лісництва Новоселицького району вивчали, за яких оптимальних умов будуть приживлюватися сіянці модрина. Шкільні лісництва активно допомагають

держлісгоспам у проведенні лісогосподарських робіт. Лише цього року силами шкільних підрозділів висаджено 300 га лісових культур. Попереду — збір лікарських трав, грибів, ягід.

За результатами змагань перемогли Юлія Балахтар з Хотинського, Юлія Петруняк з Новоселицького, Вадим Зимбович зі Сторожинецького районів. Вони представлятимуть Буковину на Всеукраїнському зльоті юних лісівників, який відбудеться у вересні на Рівненщині

Прес-служба Чернівецького обллісгоспу

комунал

Тарифи критикують, але платити доводиться

Рівень розрахунків комунальних підприємств Буковини за електрику та газ — практично найвищий в Україні, — повідомив на прес-конференції начальник управління житлово-комунального господарства (ЖКГ) Чернівецької ОДА Георгій ЛЕОНТІЙ. Водночас він наголосив, що жоден тариф у нас не є економічно обґрунтованим.

Від початку року комунальники надали буковин-

цям послуг з водопостачання, водовідведення, теплопостачання та утримання будинків і прибудинкових територій на 104,5 млн. грн. А сплатили мешканці за ці послуги 100,8 млн. грн (96,5% від нарахованого). Загальна заборгованість за житлово-комунальні послуги станом на 1 червня на Буковині становить 39 млн. грн.

Підприємства ЖКГ протягом січня-травня цього року спожили електроенергії на

суму 20,7 млн. грн, а сплатили 19,3 млн. грн (93,2%).

Найбільший боржник — ДКП «Чернівціводоканал», рівень розрахунків якого за спожиту електроенергію становить 82,7%.

Підприємства комунальної теплоенергетики Буковини від початку 2009 року спожили природного газу на суму 39,3 млн. грн, сплатили 35,5 млн. грн (90,2%).

Вл. інф.

інформує обрлада

Ініціативи буковинських депутатів знаходять підтримку колег

Чернівецька обрлада підтримала звернення чернівецьких колег до Прем'єр-Міністра України про необхідність державного регулювання цін та підвищення якості лікарських засобів та

виробів медичного призначення. Про це йдеться у листі голови Чернівецької обрлади Наталії РОМАНОВОЇ, який надійшов до Чернівецької обрлади.

Чернівецькі депутати під-

тримали також позицію своїх буковинських колег щодо необхідності спривання платежів з філій, відділень та інших відокремлених підрозділів за місцем їхньої господарської діяльності.

Репресованим патріотам – турботу громади та державну підтримку

Депутати Чернівецької обрлади виступають за виплату грошової компенсації та підвищення пенсій реабілітованим громадянам та членам їхніх родин. Відповідне звернення до Верховної Ради прийняте на 29-й сесії обрлади. Депутати крайового парламенту заявили про під-

тримку законопроекту «Про внесення змін до Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій», зареєстрованого у Верховній Раді. Прийняття відповідних змін сприяло певній компенсації матеріальної та моральної шкоди, завданої цій категорії українських громадян. На розгляд сесії це

питання було внесене постійною комісією обрлади з правових питань, міжнаціональних відносин, прикордонного співробітництва та боротьби з корупцією і організованою злочинністю у відповідь на звернення Героя України, колишнього політ'язня Юрія ШУХЕВИЧА.

Потрібні зміни до Держбюджету

Під час розгляду питання про виконання обласного бюджету за I квартал 2009 року депутати обрлади вирішили звернутися до Кабміну з проханням невідкладно внести до Верховної Ради зміни до За-

кону «Про Державний бюджет України на 2009 рік».

Депутати висловилися за необхідність збалансування місцевих бюджетів, оскільки в чинному Законі «Про Державний бюджет України на 2009

рік» не враховані підвищення ціни на газ, заборона грального бізнесу, низка інших нововведень, які запроваджені вже після прийняття закону і мали відповідний вплив на місцеві бюджети.

ПОГЛЯД

ЛЮДМИЛА ЧЕРЕДАРИК

Немає розуму – вважай, каліка!

В Україні вкотре відмовилися від маркування генетично модифікованих продуктів. Відклали, мовляв, Телер — до 2010 року. Хоча вперше покрили душою ще 2007-го. Тоді була перша спроба захистити українців від згубної дії харчів-мутантів. Зрештою, бодай, установити різницю між ціними та їх замінниками. Бо інакше виробник, який плекає чисту рослину, просто не витримає конкуренції. Та кому болять чуже горе, коли потрібно захищати свій бізнес? Тож біда на нас чекає велика. Бо Україна практично не має контролю за якістю харчової продукції.

Намагає виправити ситуацію нардеп Юрій Кармазин, який цими днями звернувся до Мінздор'я із вимогою «вжити негайних заходів до забезпечення захисту життя і здоров'я громадян України та активізувати контроль за якістю харчової продукції». Річ у тім, що державні норми, за якими перевіряють продукти, застаріли. Сьогодні МОЗ не нормує, отже й не контролює продовольчу сировину та харчові продукти на такі небезпечні забруднювачі як діоксан, бензапірен, трансізомери ненасичених жирних кислот тощо. Тож і течуть в Україну отруйними ріками харчові добавки, від яких маємо виразки та рак шлунку і ще чимало неприємних болячок, які вкорочують життя.

Приміром, у харчовій промисловості України широко використовує гідрогенізовані рослинні жири та їхні суміші з трансізомерами ненасичених жирних кислот вмістом до 60%. Тоді як в Росії, Ізраїлі, Данії та інших країнах Європи дозволяється використовувати їх вмістом від 2% до 8% (!).

А тепер, зподачі російських учених, ще й стало відомо, що чіпси, виготовлені з модифікованої картоплі, можуть спричинити грип H1N1.

Одне слово, мають рацію спеціалісти ВООЗ, коли стверджують, що до 2030 року населення України зменшиться до 30 млн. Тобто, 16 мільйонів українців вимруть за наступні 20 років! А тих, що залишаться, Європі на обслуговування газової труби вистачить.

У Яценюка є спонсори, але немає команди

Факт залишається фактом: Арсеній Яценюк є виборчим проектом принаймні двох українських олігархів. Більшою мірою — Дмитра Фірташа, земляка з Чернівців, меншою — Віктора Пінчука. Про це краще від будь-яких платіжок свідчить інформаційно-рекламний час, який постійно надають экс-голови ВР на телеканалах Пінчука, а надто — на фірташівському «Інтері».

На одному з сайтів Арсенія Яценюка — Nafrontizmin.prostoptprint.com — уже зараз, задовго до офіційного початку виборчої кампанії є в асортименті футболки з символікою «Фронт змін» — по 20 доларів, кофти «кенгурушки» — по 30, значки — по 10, бамперні наклейки і чашки — по 11 доларів тощо. Чому так дорого? Бо, свідчить напис, «4 у.о. з кожного сувеніра йдуть на розвиток соціальної мережі NaFrontiZmin.com». А на іншому сайті Яценюкового фонду «Оупен Юкрейн», того самого, що привіз у Київ справжнього Санта-Клауса, — нехитре пристосування на стартовій сторінці закликає підтримати «статутну діяльність фонду» благодійним внеском із банківської картки на суму від 20 до 1000 грн.

«Це ж треба, який молодець, цей Яценюк, — подумав хтось наївний, — заробляє на вибори продажем брелків, килимків для комп'ютерних мишей і добродійними запитами. І що то лихі люди плешуть про залежність Арсенія Петровича від наших підліх олігархів?».

Думати можна все що завгодно. Але

факт залишається фактом: Арсеній Яценюк є виборчим проектом принаймні двох українських олігархів. Більшою мірою — Дмитра Фірташа, земляка з Чернівців, меншою — Віктора Пінчука. Про це краще від будь-яких копій платіжок свідчить інформаційно-рекламний час, що постійно надають экс-голови ВР на телеканалах Пінчука, а особливо — на фірташівському «Інтері».

Подейкують, що від Пінчука та його кола «смотрящим наставником» для 35-річного політика призначено Дмитра Табачника.

Спроби ж Яценюка заробити на продажі через інтернет футболки із логотипами виглядають банальною забавкою: щось на кшталт того, як мажорний підліток має в розпорядженні подарований батьком «Лексус» і невечерню кредитку, але по дорозі до нічного клубу інколи «грачею», підкидаючи в потрібному напрямку попутників.

Сам собою факт підтримки з боку одіозних олігархів — це, звісно, мінус,

але невеликий, суто іміджевий. Його перекивають пліси у вигляді шедрих фінансових вливань.

«Інтер» — провідний телеканал України — фактично повернувся у «підцензурний» 2004 рік: одна політична сила (тоді — «Наша Україна», зараз — БЮТ) є для нього об'єктом якщо не повного замовчування, то нищівної критики. БЮТівці на програми «Інтера» давно не кличуть, тоді як Арсеній Яценюк отримує щотижня значно більше ефірного часу, ніж може собою заповнити.

Але, на жаль для Яценюка, за гроші й телевізійні ефіри не можна купити одну з головних умов вдалої виборчої кампанії: хорошу команду й розгалужену мережу на місцях. І це — ахілсова п'ята лідера «Фронт змін», яка суттєво зменшує його шанси на виборах.

«На голому місці, з невідомих людей зібрати за кілька місяців ефективну команду — це, на мій погляд, не тільки утопічно, а просто смішно, — констатує НУНСівець Руслан Князевич. — «Фронт змін» розгортається серед молодих людей, які ніколи не займалися політикою, не мали відношення до державницьких справ. А потреба «змін» як таких не може бути ідеологічною базою для створення політичної сили».

«Муляж» блоку Яценюка вже віддавна фігурує в соціологічних опитуваннях і має непогані показники, але

самого блоку, тобто його кадрового наповнення, досі не існує. Саме через це Арсеній Петрович побоявся «розім'ятися» на дострокових виборах у привабливій для нього Тернопільській області.

Достіть сказати, що на Тернопіль головою «обкому» Яценюка є всього-на-всього дружина заступника мера обласного центру Любов Гринчишин, керуюча філією АКБ «Укрсоцбанк». На презентації регіональної організації «Фронт змін» Яценюк побачив пані Гринчишин уперше, і цьому знайомству можна вірити.

«Знаю, що люди до мене прийдуть дуже різні, — каже Арсеній. — Хтось — для боротьби за ідею, хтось — за посаду, але тільки під час спільної діяльності ми побачимо, хто є ким насправді, відбудеться своєрідна сепарація».

Поки що обирати особливо нема з кого: люди приходять здебільшого недосвідчені. У Криму «яценюківцями» керує заступник мера Сімферополя з соціальних питань, відомий акушер-гінеколог; у Вінниці — начальник управління споживчого ринку та послуг міської ради; в Івано-Франківську — заступник голови облдержадміністрації; у Львові — экс-голова правління «Кредобанку», в Одесі — колишній керівник підприємства МЗС в області; у Черкасах — адвокат тощо.

За матеріалами газети «Україна молода»

ігроманія

Недитячі ігри з «однорукими бандитами» Ющенко загрався, а Тимошенко поборола-таки гральну індустрію

Верховна Рада України подолала вето президента на Закон України «Про заборону грального бізнесу в Україні». «За» проголосували 390 з 429 народних депутатів, зареєстрованих у сесійній залі. Це стало справжньою перемогою всіх тих, хто насмілювався виступити проти гральної мафії, яка шаленими темпами видурювала в людей останні копійки. Під час боротьби з «однорукими бандитами», тобто гральними автоматами, які добряче трясли українців, розігралася справжня детективна історія.

Нагадаємо, що першою проти ігроманії як соціального зла виступила прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. Повернувшись із місця трагедії у Дніпропетровську, де вибух у залі гральних автоматів забрав життя людей, вона ініціювала урядовий мораторій на діяльність гральних закладів, а також запропонувала парламенту ухвалити відповідний закон. Народні депутати України, зокрема, представник БЮТ

Валерій Писаренко розробив законопроект про заборону грального бізнесу в Україні. Під тиском громадськості Верховна Рада схвалила його.

Проте рано було святкувати перемогу над гральною індустрією, тому що президент України Віктор Ющенко наклав вето на цей закон. Цікаво, що спершу глава держави обіцяв підписати такий соціально значущий закон.

— Які ж аргументи змусили Ющенка передумати? — це запитання непокоїло багатьох. Формальним аргументом гаранта конституції було те, що сотні людей, задіяні в цьому брудному бізнесі, залишаться без роботи. — Але ж, наприклад, у наркаторгівлі теж працюють люди — і це не є аргументом, щоб толерувати цю злочинну діяльність, — опонували президенту України народні обранці.

— Скільки сьогодні коштує вето президента на такий важливий для держави закон? — відверто запитав народний

депутат від БЮТ Валерій Писаренко у представника президента України в парламенті Ігоря Попова. Той не знайшов нічого кращого, як з трибуни ВР відповісти: — Вето президента коштує значно дешевше, ніж закони, ухвалені у Верховній Раді України.

Поки люди президента намагалися виправдати потурання Ющенка гральним шахраям, у боротьбу проти них знову кинулася Юлія Тимошенко: — Ми будемо звертатися до Верховної Ради з пропозицією подолати вето президента і закрити всі гральні заклади в Україні, — повідомила прем'єрка на прес-конференції. Вона підкреслила також, що Україна повинна підтримати практику розвинутих країн, де діють радикальні обмеження до ведення грального бізнесу: — Україна не повинна руйнувати своє життя, свою духовність і мораль, спираючись на такі продажні вето президента, — сказала глава уряду. Юлія Тимошенко

переконана, що місце розташування гральних автоматів має бути не в центрі наших міст і сіл, а у Чорнобильській зоні та інших депресивних регіонах. Необхідно вчинити так, щоб ті люди, що цікавляться грою, спеціально їхали до відповідних місць і свідомо витрачали гроші.

Таким чином, напередодні подолання президентського вето позиції Віктора Ющенка та Юлії Тимошенко діаметрально розійшлися. Президент пішов шляхом «кришування» мафії, а прем'єр-міністр продовжувала принципово війну з нею. Зрештою, як ми зазначили вище, ця історія завершилася голлівудським «хепіендом», тобто перемогою Юлії Тимошенко, а точніше, — українського народу, з якого зняли ярмо гральної залежності. Ось тільки, як у старому анекдоті, «осадок» від дій Віктора Ющенка залишився...

Георгій ПУШКАШ

викриття

Чию кров ховає чернівецька тюрма Розкрито черговий злочин енкавееців

Далекий 1941-й рік... Чернівецька тюрма №1. 222-х в'язнів — «зрадників Батьківщини та терористів», як зазначено у списках, — ведуть на розстріл. Вказівку на страту дає начальник слідчої частини УНКВС, капітан держбезпеки Антонов і заступник начальника відділу 2-го управління, старший лейтенант держбезпеки Казін. 222 життя зашли за мить.

66 років сувора таємниця покривала кривавий злочин чернівецьких енкавееців, які діяли за директивами наркомво держбезпеки СРСР. Та від 1992 року

наукова редакція чернівецького обласного відділення пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті України» розшукувала і оформляла матеріали до науково-документальних книг «Реабілітовані історією».

Перше повідомлення про цей розстріл з'явилося 1994 року. В журналі «Із архивів ВЧК-ГПУ-НКВД-КГБ» під рубрикою «Документи свідчать» опублікована інформація співробітника Державного архіву Служби безпеки України підполковника Петра Кулаков-

ського «Розстріляні на початку війни». У ній говорилося, що в архіві зберігаються списки 6643 громадян України, розстріляних на початку війни в тюрмах Києва, Львова, Тернополя, Чернівців, Кіровограда, Дрогобича, Самбора, Перемишля, Чорткова та Ізмаїля. У розстрілних списках зазначалося прізвище, ім'я та по батькові в'язня, рік народження, остання посада, зміст звинувачення та чи знався засуджений «у злочини».

«Книга пам'яті України» вже дослідила 6 із 8 буковинських списків.

За словами Івана Фостія, головного редактора пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті України» найбільше людей у цих списках — з Путильського та Заставнівського районів. Багато жертв із Банилова.

За довідками про загиблих 1941 року в тюрмі №1 можна звертатися до чернівецького обласного відділення пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті України»: м. Чернівці, вул. Руська, 20. Тел. 52-27-35, 52-49-38.

Любов КАФАНОВА, «Версії»

Рівні умови сплати внесків – рівні пенсійні гарантії

Починаючи від 1 травня 2009 року суб'єкти підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування, сплачують внески до Пенсійного фонду в сумі, не меншій від мінімального страхового внеску. Такий порядок сплати дозволить відновити справедливість щодо суб'єктів, які беруть участь у пенсійному страхуванні.

ПФУ зазнавав відчутних втрат від пільгової системи оподаткування, оскільки ставки єдиного і фіксованого податків, установлені 10 років тому, нині не забезпечують мінімальних соціальних гарантій особам, які їх сплачують. Фактично страхова пенсійна система України утримувала «спрощенців», які одержували пенсію, якої не заробляли. А вже щомісячна сума внесків, яка надходила до ПФУ у вигляді відрахувань від єдиного чи фіксованого податків, від 2-х до 270-ти (!) разів менша ніж розмір мінімальної пенсії. Наразі до Пенсійного фонду щомісяця надходить у середньому 56,6

грн єдиного та 7 грн фіксованого податку на одну особу, хоча мінімальний страховий внесок становить 207,5 грн у місяць. Недоотримувана щомісячна сума на одного платника пільгової системи оподаткування перевищує 150 грн, що за 5 місяців склало в області 27,3 млн. грн. Через недоплату мінімального страхового внеску втрачаються не лише кошти, які могли б бути спрямовані на виплату пенсій, втрачається страховий стаж вищезазначених осіб при розрахунку пенсій.

Крім цього, значна диференціація в сумах щомісячно сплачених страхових внесків соціально несправедлива

стосовно тих застрахованих осіб, які несуть основний тягар із забезпечення надходження коштів до солідарної пенсійної системи.

Зрозуміло: окремі підприємці називають вимоги постанови занадто жорсткими і прогнозують, що значна частина їхня почне працювати нелегально. Однак треба пам'ятати, що не здійснюючи належних відрахувань до системи пенсійного страхування, вони позбавляють себе права на, можливо, єдине джерело доходів у вигляді пенсії у майбутньому.

Враховуючи, що серед підприємців є значна кількість пенсіонерів, уряд прийняв постанову від 21.05.2009, №505 «Про порядок сплати та зарахування сум внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, сплачених фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності, які обрали особливий спосіб оподаткування», відповідно до

якої передбачено, що підприємці, які є пенсіонерами за віком або інвалідами (крім пенсіонерів, яким призначено пенсії за вислугу років чи по втраті годувальника) і не використовують працю найманих працівників, страхові внески відповідно до постанови Кабміну від 14.04.2009, №366 сплачують на добровільних засадах.

Решта фізичних осіб – підприємців, які сплачують єдиний або фіксований податок, зобов'язані здійснювати доплату до мінімального страхового внеску у визначені постановою терміни.

Кошти необхідно перераховувати на рахунок ПФУ №37172200035323, відкритий у Державному казначействі України (МФО 820172, ЄДРПОУ 00035323).

Марія ПЕРНАРОВСЬКА, заступник начальника – начальник відділу надходження доходів ГУ ПФУ в Чернівецькій області

НАМ ПИШУТЬ

Випробувано на собі

Нам здружиною довелося довгий час працювати за кордоном. Важко розповісти про те, як живеться заробітчанами на чужині. Як правило, соціального захисту такі люди майже не мають. Працюючи там, ми задумувались над тим, що рано чи пізно настане пенсійний вік, і потрібно буде отримувати пенсію. А, за новим пенсійним законодавством, пенсія призначається за наявності страхового стажу. Перед нами постало питання: «Що ж робити в такому випадку?».

Приїхавши у відпустку, ми звернулися до управління Пенсійного фонду в Сторожинецькому районі. Там отримали цікаву інформацію: коли людина бажає мати страховий стаж, навіть, якщо на території України не працює, – може самостійно взяти участь у системі пенсійного страхування, добровільно застрахуватися та сплачувати страхові внески, які стануть гарантом страхо-

вого стажу і дадуть можливість при досягненні пенсійного віку отримувати пристойну пенсію.

Порадившись, ми вирішили: це наш шанс і не скористатися ним буде просто нерозумно. А вже місячний страховий внесок не такий вже і великий. Звернулися до управління ПФУ в Сторожинецькому районі та уклали договори про добровільне пенсійне страхування.

Нині ми – застраховані. Дякуємо долі, що маємо таку можливість, адже застрахувались і за минулі періоди, тобто від 1 січня 2004 року до сьогодні, і весь цей період уже включено до страхового стажу. Ми знаємо, що багато громадян не знають про таку можливість набуття страхового стажу, і сподіваємось, що станемо прикладом для багатьох заробітчанами.

Степан СКІПОР, смт Красноільськ Сторожинецького району

КОНСУЛЬТАЦІЯ

Як заробити українську пенсію, працюючи за кордоном

Наші співвітчизники, які працюють за кордоном, при бажанні, можуть уже сьогодні подбати про своє пенсійне майбутнє, уклавши договір про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Для цього їм необхідно звернутися до управління Пенсійного фонду за місцем реєстрації в Україні або до Пенсійного фонду України через мережу Інтернет чи зателефонувати до Контакт-центру ПФУ за номером 8-800-503-7-530.

За умови сплати страхових внесків, розмір яких обумовлюється в зазначеному договорі, весь період добровільної участі зараховуватиметься до страхового стажу.

Громадяни можуть укласти договір про добровільну участь у системі пенсійного страхування, не залишаючи країни, в якій вони працюють. Усю необхідну інформацію можна знайти на сайті ПФУ www.pfu.gov.ua.

Добровільна участь у системі загальнообов'язкового пенсійного страхування дозволить набутти страхового стажу і збільшити майбутній розмір пенсії.

ПРАЦЮЮЧИ ЗА КОРДОНОМ, – ПОДБАЙ ПРО ВЛАСНУ СТАРІСТЬ!

ВІЗЬМИ УЧАСТЬ У ПЕНСІЙНОМУ СТРАХУВАННІ!

Головне управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області
тел.: 7-57-22, 51-59-59, www.pfu.cv.ua

«Золота» вода: наздоганяємо «лідерів»

Від 1 липня у Чернівцях тариф на послуги з водопостачання та водовідведення для населення пропонується встановити у розмірі 6 грн за 1 куб (зараз – 5 грн). Водночас вода здешевшає для бюджетних установ і підприємств. Якщо зараз бюджетники сплачують 7,96 грн за куб, а інші споживачі – 10,39 грн, то від 1 липня цей тариф становитиме відповідно 6,69 та 8,73 грн за куб. У «Чернівціводоканалі» кажуть, що це вимушена реакція після запровадження Кабміном обмеження рівня рентабельності виробникам послуг для бюджетних організацій та інших споживачів. Наразі у тарифах на послуги

водопостачання та водовідведення для населення закладена мінусова рентабельність (-5,9% – водопостачання та -10,6% – водовідведення). Після коригування рентабельність у тарифі для населення становитиме 2%, а у тарифах для бюджетних установ її розмір буде зменшено від 47-52% до 15%, для інших споживачів – від 82-93% до 50%.

Дорожче, ніж у Чернівцях, за послуги водопостачання та водовідведення в Україні платять лише мешканці Луганська, де тариф для населення становить 6,66 грн за 1 куб. У Кіровограді для населення куб води коштує

5,38 грн, Запоріжжі – 5,12 грн. Не переглядалися ще тарифи у відповідності до вимог останніх постанов Кабміну у Львові (4,16 грн за 1 куб), Івано-Франківську (3,37 грн), Тернополі (4 грн), Ужгороді (4,84 грн), Хмельницькому (4,54 грн), Луцьку (3,6 грн), Рівному (4,15 грн).

АЛЛО!

Прощай, вісімка!

Від 14 жовтня змінюється порядок набору міжміських і міжнародних номерів. Тепер, щоби вийти на міжміський телефонну мережу або мережу мобільного оператора, абонентів необхідно буде замість міжміського префікса «8» набрати префікс «0»; для виходу на міжнародну телефонну мережу – замість міжнародного префікса «8-10» необхідно буде набрати префікс

«0-0». Щоби зателефонувати до іншого міста, іншої країни або на номер мобільного абонента, треба спочатку набрати цифру «0». Після набору «0» (зі стаціонарного телефону) слід дочекатися безперервного сигналу і тільки потім набирати інші цифри – код міста або код мережі оператора мобільного зв'язку, без першої цифри «0» і далі без інтервалу – номер телефону або-

нента. «Укртелеком» попереджає: при здійсненні міжміського виклику «0» на початку номера має бути лише один – при випадковому наборі другого підряд «0» відбувається міжнародне з'єднання з відповідною тарифікацією. Здійснення міжнародного виклику на телекомунікаційну мережу України з-за кордону залишається незмінним. Для зручності абонентів від 14 жовтня

працюватимуть автовідповідачі.

Наприклад: міжміський виклик абонента у Чернівцях, який сьогодні виглядає як «8-0372 xxxxxx (номер абонента)», після 14 жовтня виглядатиме «0-372 xxxxxx (номер абонента)».

Виклик абонента мобільного зв'язку після 14 жовтня виглядатиме як «0-50 xxxxxxx (номер абонента)».

реформа

У спільному домі житимемо краще

Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) – шлях до покращення умов проживання

Демократизація суспільних відносин в нашій державі ще недостатньо відповідає вимогам часу. У розвинутих країнах більшість рішень, надто в питанні життєзабезпечення населення, приймається за безпосередньої участі громадськості. Насамперед, це стосується житлово-комунального господарства.

Житлу потрібний господар

Для більшості громадян житло – чи не єдина приватна власність. Тож утримання будинку в доброму стані підтримує та підвищує для власників помешкань їхній майновий статус. Проблема має загальнодержавне значення.

На жаль, Програми реформування житлово-комунального господарства ще й досі залишаються тільки на папері. Адже реформу ініціювали і намагаються впроваджувати «згори». Законодавча база реформування ЖКГ недостатня, а безпосередня зацікавленість самих мешканців просто відсутня.

Зважаючи на те, що майже 95% квартир на сьогоднішній день перебувають у приватній власності, єдиний спосіб здійснити реальні реформи в житлово-комунальній галузі – ініціювати їх за участі мешканців багатоквартирних будинків. Тож неодмінним елементом реформування житлово-комунального господарства має стати якнайширше залучення громадян до управління житловим фондом і до контролю за якістю послуг, які їм надаються. Тільки всі разом ми зможемо навести лад у житлово-комунальній сфері, зробити наше житло привабливим і комфортним.

Для цього працівники житлово-комунального господарства міста і його районів збирають мешканців для обговорення питань створення будинкових комітетів та об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Така самоорганізація населення розв'язує лише деякі з проблем, проте, закладає передумови для усунення багатьох інших.

Переваги ОСББ

- Визначення розмірів внесків та платежів членами об'єднання за рішенням загальних зборів членів об'єднання.
- Використання платежів мешканців виключно на потреби того будинку, в якому вони проживають.
- Контроль за раціональним використанням платежів на утримання житлового фонду.
- Покращення утримання будинку, забезпечення його збереження.
- Підвищення вартості квартир у будинку.
- Істотне підвищення зацікавленості, відповідальності та, як наслідок, ефективності управління спільною власністю.
- Поліпшення житлово-комунального обслуговування.
- Вдосконалення договірних відносин та розвиток конкуренції на ринку житлово-комунальних послуг.
- Можливість наперед планувати заходи для поліпшення стану будинку, модернізації та ремонту обладнання, встановлення систем енергозбереження.
- Можливість урахування трудового внеску мешканців у платежах за квартиру, відшкодування експлуатаційних

витрат.

▪ Право утримувати житло власними силами або, за договором, шляхом залучення професіонала (управителя).

ОСББ має можливість отримати у власність або довгострокове користування прибудинкову територію. А це захищає прилеглу земельну ділянку від зведення на ній додаткових споруд – так званого ущільнення забудови, яке сьогодні створює проблеми багатьом мешканцям.

ОСББ вирішує ще одну проблему житлово-комунального господарства, а саме – монополізації та децентралізації. В системі повинна існувати конкуренція в наданні послуг, а не сьогоднішній монополістичний диктат.

Департамент житлово-комунального господарства міської ради звертається до чернівчан, не байдужих до стану їхнього життя, із закликом проявляти ініціативу зі створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Адже іншого шляху налагодження нормального життя в нас немає.

З питань створення ОСББ звертатися за телефонами: 52-41-44 – департамент ЖКГ міської ради; 54-66-68 – Шевченківська райрада м. Чернівці; 55-62-45 – Першотравнева; 56-09-78 – Садгірська.

Петро ЧОПЮК, начальник відділу реформування житлово-комунального господарства управління житлового господарства департаменту ЖКГ міської ради

Довідка:

Житловий фонд комунальної власності в Чернівцях утримують 9 КЖРЕП, 4 приватних підприємства та одне товариство. Крім того, 4 приватних підприємства і дочірнє підприємство КЖРЕП №12 обслуговують та утримують прибудинкові території, прибирають прильоткову частину доріг і тротуарів.

Станом на 1 червня в 3257 будинках запроваджено побудинковий облік надходжень плати за послуги та утримання будинків і прибудинкових територій. Це становить 99,7% від загальної кількості будинків, які обслуговують КЖРЕП і приватні підприємства. Це дає змогу вже цього року запровадити щорічну звітність підприємств, які утримують житловий фонд комунальної власності, перед мешканцями.

У Чернівцях працює 157 ОСББ – зареєстровано на початок року. Вони утримують власними силами 177 будинків загальною площею понад 360,7 тис. кв. м.

Перше ОСББ у місті створене 1996 року, а торік зареєстровано одразу 30 таких товариств, які є альтернативною формою утримання житлового фонду мешканцями.

При складанні титульних списків капітального ремонту житлового фонду комунальної власності відтепер перевагу надають будинкам, де вже створені або створюються ОСББ, за умови дольової участі мешканців цих будинків у співфінансуванні таких робіт.

2010 року в місті планують створити керуючу компанію для управління житловим фондом комунальної власності, а також запровадити інститут управителів нерухомістю.

Гори й полонини, вівчарі та бринза:

Кому – красиве й корисне, а кому – край завзяття і труда

Півтори тони шашлику з баранчиків з'їли учасники свята «Банилівська полонина 2009». А ще охочі каталися на конях і піднімалися на полонину, де колись сідав гелікоптер з Президентом, танцювали довкола багатометрової ватри, купалися у водоспадах, яких тут аж три.

Джипи на дорогах

Літування нині у розпалі. На більшості полонин, яких вистачає довкола мальовничого сторожинецького села Банилів-Підгірний, отари овець. Їх у селі понад 600 голів. Утім, ще 20 років тому було 4 тисячі, і ще без молодняка. Найбільше маржини – 340 – у приватному господарстві ШТЕФЮКІВ. Та люди подекують, що гори з пасовиськами та вівчарями не зовсім їм належать, як і туристичний комплекс, що його будують на хуторі Гільча сини Штефюка. Недарма ж, мовляв, три роки тому на Штефюкову полонину сідав президентський гелікоптер. Цим, до речі, дуже пишається Штефюк-старший. Власноруч показував торік автобусу цих рядків місце, де вівчарі зустріли Президента, влаштували для нього концерт. Та й «Банилівську полонину» відтоді й почали святкувати. Нині – вже втретє. Зрештою, як зауважив один із помічників п. Штефюка, яка різниця, кому що належить, головне – маємо зарплату і роботу. А саме цього тут, слава Богу, вистачає. Недарма у Банилові-Підгірному їздять навіть на джипах, утім, на місцевих дорогах це найкращий вид транспорту.

Від травня до вересня вівчар живе за таким розкладом:

– О 5-й ранку встає, доїть маржину, а вже о 7-й виганяє її на полонину. Пасе до 12.00, бо пів на першу – друге доїння. Вівця дає від 50 до 300 мл молока. Потім від 15.00 до 19.00 – знову полонина. Від 19.30 до 20.30 – доїння. Це найважча процедура, бо дуже руки рве. Відтак до ранку відпочиваємо і ми і вівці, – каже 68-річний Михайло Дмитрович, глава сімейства Штефюків і дуже заможний чоловік – має 4

сина і 9-ро онуків. Саме він і є ватагом цього річного свята «Банилівська полонина».

Із бринзою до Києва

Утім, у районі схиляються до того, що наступного року імпреза може переїхати до Красноільська, де також мешкають міцні газди. Зрештою, їх на Сторожинеччині не бракує. Достатньо кинути лише оком на святкові торгові ряди. Ось хоча б Боднарюки зі Снячева. Їхня бринза «відлітала» з імпровізованого прилавка з легкістю пташки. І не дарма, бо її смак уже добре відомий і покупцям, і реалізаторам-продавцям. Як розповів Іван Боднарюк, через вівчарство він покинув на початку 2000-го свій бізнес на Калинівському ринку. Ризикнув – і не шкодує, бо за товаром до нього нині приїжджають з усієї області. Та у чоловіка амбітні плани: мріє нагодувати своєю бринзою киян. А чом би й ні?! Продукція екологічно чиста, аналогів якій навряд чи знайдеш. І дуже добре, що це усвідомлюють місцеві зверхники, які – а це вже рідкість – не те що не заважають, а, навпаки, допомагають селянам.

Галина КУШНІР, заступник начальника агропромислового розвитку Сторожинецької райдержадміністрації, наголошує, що зусилля влади спрямовані на створення служб, які б допомагали селянським родинам. Адже у передгірному районі більшість території у користуванні особистих селянських господарств. «Тому ми й створили обслуговуючий кооператив, який допомагає людям у заготівлі молока. А попри це у нас діє сільськогосподарська дорадча служба, яка навчає людей вести господар-

ство так, щоб воно давало прибуток. Адже пасовища і сінокоси передгірної зони дозволяють вирощувати недорого, тобто з малими виробничими затратами, продукцію.

Влада підтримує підприємливість

Валерій АБРАМЧУК, сільський голова Банилова-Підгірного, знає це з власного досвіду. Про село говорить з любов'ю та знанням справи:

– Маємо понад півтори тисячі дворів. Наше село найбільше за територією на Сторожинеччині. Та славне воно не тільки цим. Де, скажімо, люди утримують найбільше корів? У нас. Майже 2000 літрів молока здаємо заготівельникам щодня з приватних господарств. А хто відродив вівчарство та першим у районі облаштував садби зеленого туризму? Баниловопідгірнянці. Маємо чимало газд, які займаються вівчарством, утримуючи по 20-30 голів

овець. Поволі, але впевнено повертаємо до вівчарства, до джерел і занять своїх прашурів.

А те, що це справа не з легких, розуміє заступник голови Сторожинецької райради Іван ІЛІКА. – У Банилові Підгірному пасовиська у важкодоступних місцях, – каже він. – Раніше їх використовували під сінокоси. А ще, додайте, клімат тут дошовий: – хмара хмарку наздоганяє.. Та все ж таки саме випас на полонинах під час літування і найбільше здешевлює продукцію вівчарства, роблячи її екологічно чистою та напрочуд якісною. Тому й відзначають селяни свято полонинського літування, на яке збираються родинами, запрошують друзів з усіх усюд, гостей, щоб ті танцювали, співали та забавлялися. Гарна, що не кажіть, традиція! Шкода лишень, що літо коротке!

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії», Банилів-Підгірний, Сторожинецький район

останній дзвоник

Справжні вчителі – розумні й творчі учні

Ми багато чуємо про те, що сучасні діти нічим не цікавляться, окрім розваг та модних витребеньок, а в школі вчать погано. Щоби з'ясувати, чи справді це так, ми завітали до випускного класу однієї з загальноосвітніх шкіл Чернівців.

З учнями 11-А класу ЗОШ № 28 ми зустрілися одразу після іспиту: – Нам зараз трохи сумно. Не через іспити, а через те, що ми закінчуємо школу і не матимемо можливості щоденно спілкуватися з однокласниками та вчителями, – почала одна з учениць. Решта учнів жваво долучилася до розмови і вже за кілька хвилин, я дізналася безліч подобиць з життя класу та школи:

– Наша школа – найкраща. Директор Тамара Костянтинівна ставиться до кожного з нас, як до рідної дитини. На уроках класного керівника Марії Михайлівни завжди дуже цікаво. Ми їздили з нею до Львова, Хотина, Кам'янець-Подільського, Яремчі. Були на Анніній

горі у Вашківцях. А про екскурсії містом годі й казати. Ми добре знаємо історичну частину Чернівців.

Майже в усіх учнів класу є якесь захоплення. Дехто навіть може похвалитися неабиякими успіхами. Скажімо, Ілля Григоряк та Євген Яценко – перспективні гандболісти, вони вже отримали запрошення від «дорослих» команд. А Павло Ткачук – екстремал, займається лейкджампінгом – стрибками у воду на велосипеді. Нещодавно став призером на всеукраїнських змаганнях в Івано-Франківську: – Це дуже молодий вид спорту, особливо для України. Але він дуже захопливий, тож і здобув багато прихильників, – розповідає спортсмен.

– Він тренує волю.

У класі є й музиканти. Роман Задорожняк грає на гітарі, а Діана Добровольська – на піаніно, ще й пише музику та вірші. Дівчина – серйозна претендентка на золоту медаль. Загалом таких у класі – п'ятеро. Всі 26 учнів класу зареєструвалися та пройшли тестування зовнішнього незалежного оцінювання. Мають усі підстави стати студентами.

Їхня орієнтація на майбутню професію цілком відповідає настроям сьогоденної молоді: більшість мріє стати економістами чи юристами.

– Ми знаємо, що таких спеціалістів багато, але отримання такої освіти – неоподібний старт у житті. Звісно, сьогоденні потрібні фахівці робітничих професій, але людина мусить прагнути чогось кращого. І чому б не скористатися шансом і не випробувати себе, – розмірковує Діана Добровольська.

Сьогоднішні абітурієнти сподіваються, що по закінченні ВНЗ їм не

доведеться шукати щастя за кордоном, а з'явиться можливість для їхньої самореалізації в Україні.

Марія Барабанова, класний керівник цих учнів – вчитель біології: – Я знаю цих учнів від 6-го класу. Вони такі всі різні, але кожен з них, можна сказати без перебільшення, – особистість. І не байдужі до сьогодення, до всього, що їх оточує. Беруть участь в екологічній бригаді, яка існує при нашій школі, ставали переможцями міських конкурсів з екології. Ви бачили б, із яким ентузіазмом вони висаджували дерева та працювали над створенням скверу «Міленіум»!

Самі учні в один голос стверджують, що їхні досягнення не були б такими вагомими, коли б не вчителі. Бо їхні наставники намагаються жити з учнями одним життям, а не сварити їх безкінечно за байдужість та невігластво.

Олена ЛОСЄВА

Дитяча кімната забав від канадійських ротаріанців або Про те, що Україна виглядає сумніше за Африку У Садгирському дитячому протитуберкульозному санаторії відкрито ігрову кімнату для найменшеньких пацієнтів

Кремений, завжди позитивно налаштований чернівчанин Юрій Тарновецький практично всі свої шкільні роки — від 6-ти до 13 років — провів у Садгирському дитячому протитуберкульозному санаторії. Нині у це важко повірити. Але коли до чернівецького клубу Ротарі прийшло повідомлення про бажання канадійських колег оформити для хворих на туберкульоз дітей 2-6-ти років кімнату забав, він одразу ж очолив цю нелегку справу. Бо 3600 доларів повинно було вистачити не тільки на іграшки та меблі, а й ремонт самого приміщення: заміну підлоги, вікон і труб, які почали ржавіти, електропроводки тощо. Крім того, і на платню за цю роботу. Та попри складність завдання, Юрій організував усе так, що вклявся в суму: медпраців-

ники власноруч білили та штукатурили; частину будівельних матеріалів для стелі подарував засновник товариства «Гріко» Сергій Гринюк; 5 коників-гойдалок подарував виробник дерев'яної забавки Олександр Стратійчук; реставратори підлоги, батько та син Василь і Руслан Томчуки, кладучи новий паркет, взяли за роботу менше третини вартості роботи.

Тож, коли цими днями приїхала делегація канадців, залишалося тільки прибити пам'ятну табличку з написом: «Частина коштів на відновлення цієї дитячої кімнати забав була дарована в пам'ять Меланії Весман із Британської Колумбії в Канаді». Саме таким благородним вчинком її батьки вирішили увіковічнити пам'ять про доньку. І це

їм вдалося.

Замість епілогу: Під час дружньої вечери з гостями у ресторани «Каринтія», де раз на тиждень відбуваються зустрічі чернівецьких ротаріанців, відома канадійська одноклубниця, сестра Меланії, пані Дженіфер Весман, проголошуючи тост, зізналася:

— Раніше я постійно збирала кошти для Східної Африки. Мені здавалося, що там населення живе найбідніше. Але тепер переконалася, що насправді допомоги потребує Україна.

Спілкуючись з іншими гостями, почула таке:

— Хоча у вас на шляхах дуже багато дорогих машин, а будинки-палади вражають увагу, від умов перебування у державних лікарняних закладах можна хіба що заплакати. Такого не побачиш навіть в Африці...

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

ДОСВІД

Що можна зробити з «нічого»... ...або як наші у чехів училися

Навчальний візит українців до Чехії був організований у рамках проекту Спільки за справедливую торгівлю з Брно та Товариства фахівців з промислового менеджменту з Черкас. Вивчали досвід екологічного, соціального та економічного розвитку громад Чеської республіки і Буковинці.

Знайомство почалося з Гостетина, невеличка селища поблизу Брно. Нас зустріла керівник екологічної організації «Вероніка» Івонна Гайліова. Організація здійснює низку екологічних та соціальних проєктів, мета яких — розвиток альтернативних джерел енергії, екологічно-чистого сільського господарства та переробки підприємств.

Найперше ми завітали до теплової станції, яка працює на біомасі та опалює взимку весь Гостетин. Паливо для котельні — відходи деревообробного виробництва та плодів кісточок, які залишаються після виробництва вина. Паливо закладається до топки котла автоматично. Для обслуговування станції достатньо однієї (!) людини. Паливо зберігається на складі, розташованому під одним дахом з котельнею.

Для нагрівання води у Гостетині використовуються сонячні панелі, які можна побачити на дахах і стінах багатьох будинків. Тепла вода зберігається в термічних баках для побутового використання. Сонячна енергія споживається і на електростанціях. Конструкції сонячних батарей легкі, виготовлені з алюмінієвого профілю і не потребують фіксування на важкій платформі. 16 панелей утворюють блок, кожна панель кріпиться окремо. Панелі зручно ремонтувати: якщо котрась з них вийде з ладу, її можна відремонтувати, не вимикаючи інші. Електростанції розташовані на приватних землях, узяті громадою в довгострокову оренду.

Великі й малі вітроелектростанції — це один спосіб виробництва електроенергії з відновлюваних джерел. В одному місці можуть бути розташовані кілька станцій для більш потужної сили струму. Конструкція збудована з монолітних

металевих плит, змонтованих за допомогою спеціального крану та скріплених гвинтами. В середині є ліфт і драбина, за допомоги яких робітники піднімаються нагору, і датчики, які виводять на табло інформацію про роботу станції.

Чисті... світло й вода

Ще один цікавий проєкт — очересть споруди, які очищують каналізаційні води села. Спочатку вода стікає у відстійник, у якому залишаються тверді відходи. Потім вода очищується у двох штучних ставках, засаджених очеретом. На коринні очерета живуть природні бактерії, які й очищують воду від забруднення. Насамкінець вода потрапляє до річки, яка протікає вздовж села.

У Гостетині встановлена також система освітлення громадських місць. Вуличні ліхтарі з енергозбережними лампами розміщені під кутом 90 градусів. Це дозволяє уникнути «світлового забруднення»: увечері всі вулиці освітлені, але коли дивитися на село зверху, то здається, що в ньому взагалі немає ліхтарів. Світло падає лише на дорогу, а не на все довкола.

— Будівництво з використанням природних матеріалів і технологій енергозбереження — дуже актуальна зараз тема, — продовжує п. Марія. — Керівник будівельної фірми в Градцанах-у-Тіснона розповів і показав, як у будівництві використовуються природні матеріали та ізоляційні блоки з соломи. Навіть для декоративних робіт використовуються природні матеріали — глина, каміння та навіть фарби на основі казеїну.

Переробляють чехи і «совкові» панелі. У містечку Новий Лісковець для теплоізоляції багатопверхівок використовуються пінопластові блоки,

які потім штукатурують та фарбують, — в результаті відбувається ефект енергозбереження. Нові шви між панелями не пропускають вологу та холод, звідси менші затрати на опалення.

Завод «на трьох»

Завод з виготовлення яблучного соку розміщено в центрі Гостетина. Усе виробництво — від миття яблук до складу готової продукції — розташоване у двох невеличких спорудах. Завод виготовляє 2 типи продукції «ВІО» — органічну та просту. Продукція «ВІО» виготовляється з сировини, яка сертифікована як органічний продукт. Від початку завод виробляв лише яблучний сік, але з часом асортимент розширився: виробляють сиропи з різними добавками (бузина, м'ята і навіть конопля з апельсином). Для виготовлення «ВІО»-сиропів використовується лише сертифікований цукор. Його закуповують аж в Аргентині.

Для переробки та пакування продукції достатньо кілька днів: технологічна лінія дуже потужна. Восени, «в сезон» на заводі працює... 3-4-ро людей, у міжсезоння — двоє.

У Гостетині з яблук роблять не лише сік, але й сухофрукти. В селі здавнини зберігається яблучна сушарка, якою користуються і тепер. З одного боку на дерев'яних решетах закладаються яблука, а з іншого — розпалюється піч. З сертифікованої сировини «ВІО» виготовляють «ВІО-сухофрукти».

Ми відвідали також завод з виробництва чаю «Слунечні браня». Вирощені фермерами лікарські трави підсушують і подрібнюють у цеху. Потім компоненти змішують у спеціальному барабані, розсипають у мішки та транспортують до цеху фасування. Чаї фасуються у пакетики, коробки та упаковки. Завод має фірмовий магазин, у якому представлений повний асортимент продукції.

Ченці — «за!»

Фермер Радім Песик з села Пітін розповів, що займається вирощуван-

ням яблунь та інших фруктових дерев. Він розповів, як зберегти та відродити старі фруктові сади. Усі плоди з його саду мають сертифікати ВІО-органічних продуктів.

А пан Шеліга з села Влаховіце розводить нові породи овець і м'ясних корів. Ці корови не дають молока. Вони годують молоком тільки своїх телят. У корівок дуже довга і хвиляста шерсть, узимку вони витримують 25 градусів морозу! Історія його ферми дуже давня, але у власність до свого господаря вона повернулася лише у 60-х роках. На фермі розташовано цех з переробки молока власної торгової марки. Крім того, на фермі вирощують лаванду, з якої виготовляють лікувальний лосьйон, сертифікований як «ВІО».

При відвідуванні лісового заповідника Скурніца нас супроводжував лісничий Мірослав Янік. Завдання лісгоспу — зберегти рідкісні рослини, зокрема унікальні орхідеї. Офіс організації розташовано у старовинній садибі, де вони проводять також багато заходів із громадою свого села.

Приклад усієї громади показує православна академія Вілемов — монастир, збудований за екологічно чистими технологіями. Турбота про екологію та навколишнє середовище — справа не лише науковців, але й кожного свідомого громадянина, кажуть ченці. У своєму побуті вони використовують сонячні панелі для нагрівання води. Поряд з академією розташована також котельня, яка працює на біомасі. А пастви ченці розповідають... про буденні земні проблеми: як прибирати, заощаджувати і не завдавати шкоди довкіллю. У монастирі часто відбуваються «світські» заходи — семінари, виставки, лекції. Люди повинні знати, як вижити у сучасному світі, кажуть вони. Погодьтеся, в Україні цінності церкви поки що, на жаль, інші. Так само, як і у влади, якій є чого почитися у західних колах.

Марія ПОРЧУК, директор Чернівецького бізнес-центру

Коли діти не допомагають батькам

Допомагати батькам у старості, утримувати й підтримувати їх — це одна з моральних норм християнської цивілізації, своєрідна компенсація за турботу, надану батьками дитині.

Однак, безсумнівно, неможливо примусити дорослих повнолітніх дітей любити і поважати своїх батьків. Любов, доброта, порядність, чесність є поняттями етичними, а не юридичними. Разом з тим, слід пам'ятати, що однією з основних цілей регулювання сімейних відносин є утвердження почуття обов'язку перед батьками. Ця норма закріплена в ст. 51 Конституції України та знайшла своє відображення у Сімейному кодексі України (ст.ст. 202-206).

Відповідно до статті 202 Сімейного кодексу України, повнолітні дочка, син зобов'язані утримувати батьків, які є непрацездатними і потребують матеріальної допомоги. Якщо мати, батько були позбавлені батьківських прав і ці права не були поновлені, обов'язок утримувати матір, батька у дочки, сина, щодо яких вони були позбавлені батьківських прав, не виникає.

Таким чином:

- обов'язок виплачувати аліменти батькам може бути покладено лише на повнолітніх дітей;

- потреба матеріальної допомоги полягає в тому, що батьки не мають можливості забезпечити своє гідне існування у зв'язку із відсутністю

пенсій чи їхнього низького розміру, а також через відсутність у них інших джерел існування;

- непрацездатними визнаються особи, які досягли пенсійного віку (чоловіки — 60 років, жінки — 55 років) та інваліди I, II та III груп (стаття 1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»).

Позов про стягнення аліментів може бути висунений:

- до одного з дітей; • до кількох з дітей; • до всіх дітей разом.

У випадку висунення позову до одного з дітей суд за власною ініціативою має право притягнути до участі у справі інших дітей, незалежно від того, пред'явлено до них позов чи ні.

Ст. 205 Сімейного кодексу України встановлює, що суд визначає розмір аліментів на батьків у твердій грошовій сумі і/або в частці від зарплати (доходу) з урахуванням матеріального та сімейного стану сторін.

Разом з тим, аліменти, що сплачують діти на утримання своїх батьків, безумовно повинні забезпечувати їм достатній життєвий рівень і необхідні умови для існування. Проте в сучасних умовах тяжка хвороба, інвалідність або немічність батьків потребують значних додаткових витрат, які не покриваються сумами аліментів. Саме з метою уникнення випадків матеріальної незахищеності

батьків, стаття 203 Сімейного кодексу України встановлює обов'язок дітей брати участь у додаткових витратах на батьків. При невиконанні дітьми обов'язку з оплати додаткових витрат батьки мають право звернутися до суду.

Діти можуть бути звільнені від обов'язку утримувати своїх батьків. Ст. 204 Сімейного кодексу України передбачає, що дочка, син можуть бути звільнені судом від обов'язку утримувати матір, батька та обов'язку брати участь у додаткових витратах, якщо буде встановлено, що мати, батько ухилилися від виконання своїх батьківських обов'язків.

У виняткових випадках суд може присудити аліменти з дочки, сина на строк не більш як на три роки.

Слід звернути увагу на максимальний строк (три роки) присудження аліментів у разі встановлення судом факту ухилиння батьків від виконання своїх обов'язків. Цей строк обумовлений відсутністю законодавчо закріпленого обов'язку у дітей щодо довичного утримання батьків, які не виконували своїх батьківських обов'язків.

Разом з тим, при наявності виняткових умов, таких як високий матеріальний рівень дітей, чистосердечне розкаяння батьків (батька, матері), законодавець передбачив можливість присудження таких аліментів.

Тетяна НІКОЛАЄВИЧ, заступник начальника ГУ юстиції в Чернівецькій області

сімейні обставини

3 декрету в декрет

Жінка під час перебування у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку народила другу дитину. Який порядок надання їй відпустки для догляду за другою дитиною та чи може вона одночасно перебувати у двох відпустках? — *Марина Левченко, м. Сокиряни.*

Марина Левченко, м. Сокиряни.

Допомога для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку особам, що працюють, призначається після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами від дня оформлення відпустки для догляду за дитиною (п. 18 «Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1751). Підставою для призначення цієї допомоги є витяг з наказу (розпорядження) роботодавця про надання особі, яка фактично доглядає за дитиною, відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Допомога для догляду за дитиною надається на кожну дитину незалежно від кількості народжених (усиновлених, взятих під опіку) дітей у сім'ї.

Після закінчення відпустки у зв'язку з другою вагітністю та пологами роботодавець повинен видати наказ (розпорядження) про надання відпустки для догляду за

другою дитиною до досягнення нею трирічного віку. Підставою для цього є заява працівниці та копія свідоцтва про народження другої дитини. Витяг із цього наказу жінці необхідно подати до органу праці та соціального захисту населення за місцем проживання для призначення допомоги для догляду за другою дитиною.

Таким чином, після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами і включно до дня досягнення першою дитиною трирічного віку жінка буде отримувати дві допомоги — окремо на кожну дитину.

Щодо права працівниці одночасно перебувати у двох відпустках, то це не суперечить чинному законодавству. Наприклад, за частиною 3 статті 38 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від 18 січня 2001 р. за період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, що збігається з відпусткою для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, допомога по вагітності та пологах виплачується незалежно від допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Алла КУЗНЕЦОВА, начальник відділу кадрової роботи та державної служби ГУ юстиції в Чернівецькій області

запитуйте – відповідаємо

При звільненні з роботи мені не видали трудову книжку та не виплатили зарплату. Чи можна притягнути до відповідальності приватного підприємця? — *А. Сидоренко, м. Чернівці.*

В разі порушення законодавства про працю посадових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та громадян — суб'єктів підприємницької діяльності притягують до адміністративної відповідальності, відповідно до ч. 1 ст. 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також до кримінальної відповідальності за ст. 175 Кримінального кодексу України. Ст. 33, а також санкція 1 ст. 41 КпАП передбачають штраф від 15 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а ч. 2 ст. 41 передбачено, що порушення законодавства про охорону праці тягне за собою накладення штрафу на працівників від 2 до 5 НМДГ і на посадових осіб підприємств, установ, організацій та громадян — суб'єктів підприємницької діяльності — від 5 до 10 НМДГ.

Адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується як вичерпний захід, а також для запобігання новим правопорушенням. Особа може бути притягнута до адміністративної відповідальності на підставі ст. 38 КпАП не пізніше 3 місяців від дня скоєння правопорушення, а при тривалому порушенні — не пізніше 3 місяців від дня його виявлення.

Надія ТАРНАВСЬКА, головний спеціаліст ГУ юстиції

Кров людська – не водиця. Та її вартість – компенсація за... обід

Бо донорство в Україні безоплатне. Щоправда, донорів все ж таки отримає у день здачі майже півлітра найдорожчої червоної рідини компенсацію 25 грн на обід. Якщо ж донора знайдуть родичі того, хто терміново потребує переливання крові за життєвими показами, то складається зовсім інша ситуація: у дію вступають комерційні важелі. Але таке трапляється нечасто.

«Сів на голку» в юності

Утім, усі ці нюанси не завадили Костянтину Коуцуну, лікарю-анестезіологу інфекційного відділення обласної дитячої клінічної лікарні, від 1991-го здати лише в Центрі переливання крові 28 її літрів. А ще були кровоздачі в інших установах.

— Щоби стати Почесним донором, треба мати не менше 18 кровоздач і понад 40 л зданої крові, але тільки в одній, так би мовити, конторі, — каже Костянтин, який уперше «сів на голку» 18 років тому, в студентські 90-ті, з благородною метою врятування чужого життя. — А ще не треба було відробляти пропущений день, — сміється. — Уже пізніше я зрозумів, що це мені не шкодить, а комусь ще й допомагаю. Так і затягло. Три роки тому дійшов до Почесного донора. А тепер з'явилася спортивна зацікавленість: хочу стати Заслуженим.

До речі, в Україні Заслужених донорів лише біля 20 — таких, що здавали по 490 мл крові не менше 100 разів.

Уся здана кров перевіряється на гепатити В і С, сифіліс (реакція Вассермана) та на ВІЛ/СНІД.

— Це досить дорогі обстеження, — засвідчує Костянтин. — А здаючи кров кожні два місяці 5 разів поспіль з наступною тримісячною перервою, я підтримую стабільним своє здоров'я. Узята ж доза в 490 мл компенсується здоровим організмом дуже швидко. Об'єм циркулюючої крові у людини становить 7% від маси тіла, тобто за середньої ваги 70 кг людина має 5 л крові.

— Сьогодні лікарі намагаються якомога менше використовувати чужу кров, чи не так?

— Справедливо, бо нині покази для переливання крові дуже вузькі, виключно по життєвими показом. Раніше до цього засобу порятунку вдавалися значно частіше.

Безцінну рідину — на смітник

— Ви як реаніматор часто використовуєте складові крові?

— Один-два рази на тиждень. Але у мене є дуже великі зауваження щодо її фасування, яке мало би бути різноманітним. Ми ж отримуємо флакони тільки по 300 мл. А скажімо 3-кілограмове немовля потребує всього-на-всього 20 мл! Тож 280 мл безцінної рідини пропадає.

— А як щодо донорських пільг?

— Практично їх немає. Так, протягом року міська рада нам компенсує 75 грн. на квартал нібито на транспорт. Це 300 грн на рік.

— Виходить, що такою є вартість майже 2,5 л зданої вами крові за рік...

— Та ще 10% мінімальної

Знімок на пам'ять — Костянтин КОУЦУН і Світлана КОБЕВКО, яку теж свого часу рятувала донорська кров

зарплати додається до пенсії. Тобто Почесні донори нині отримують додатково до пенсії ще по 50 грн. Крім того, нібито існує знижка на 50% на ліки в якихось особливих аптеках. Але де вони, ті аптеки, ніхто не знає. Хоча розмов про пільги багато....

Місце зустрічі — «Автограф»

Тож концерт, грамоти, подарунки і невеличке, але щире святкове застілля — щорічна «пільга» до Дня донорів від Чернівецької обласної організації Товариства Червоного Хреста. Так би мовити, співорганізатором імпрези вже котрий рік поспіль є будинок культури

«Автограф» з його окрасою — дуєтом «Скриня» у складі Заслуженої артистки України Марічки Лобурак та її чоловіка Володимира. Оплесками присутні зустрічали талановиту молодь — їхніх учнів. А сюрпризом став виступ першої виконавиці пісні Володимира Івасюка «Сизокрилий птах» співачки і поетеси Світлани Кобевко. Співали усім залом. А потім танцювали. Свято вдалося. І, як завжди, люди раділи тим крихіткам щастя, яке дарує безтурботне спілкування, музика, дружня атмосфера, не надто замислюючись над тим, що їхня безкорисливість уже врятувала і ще врятує багато життів.

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

Тетяна КОРНІЛОВИЧ, голова Чернівецької обласної організації Червоного Хреста, вітає донорів

милосердя

Італійці лікувати відмовилися

Буковинця Ромчика Пасічника рятуватимуть київські лікарі

На Центральній площі дівчатка у яскравих концертних сукнях співали й танцювали: це вихованки дитячої студії палацу «Юність Буковини» прийшли підтримати червене акцію добродійного Фонду «Подаруй дитині життя». Чернівчани слухали пісні, читали заклики на транспарантах і... виймали гаманці. Цього дня зібрали 8934 грн.

2200 грн адресно, на ім'я Вадима КОВАЛЯ, якому потрібно терміново купити ліки на курс хімотерапії (див. «Версії», ч. 25), виділив депутат обласної ради і відомий добродійник Віктор ДОВГАНІЧ. Ще понад 3 тис. привезли представники районних відділів ВС Чернівецької області.

Голова Фонду «Подаруй дитині життя», депутат обласної ради Франц ФЕДОРОВИЧ, підводячи підсумки червеної акції, наголосив на кількох важливих на його думку моментах.

По-перше, кошти, які надходять у фонд, не обмежуються лише тими сумами, що збираються 19 числа кожного місяця у партнерстві з особовим складом буковинської міліції. Їх значно більше, але не всі меценати хочуть публічності.

По-друге, суми виділяються не «усім порівну», а в залежності від хвороби, потреб лікування і... матеріального стану сім'ї хворої дитини. По-третє, діяльність фонду спрямована не тільки на онкогематологічне

відділення чернівецької обласної дитячої лікарні.

— Ми виділили 50 тис. грн. на лікування маленького буковинця Романа Пасічника, — розповідає Франц Карлович. — Дитині 4,5 року. Його мама, працюючи в Італії, домовилася з тамтешніми лікарями про лікування хворого сина. Заплатила за переклад на італійську історію хвороби і повезла хлопчика з усіма аналізами до Італії. Але там подивилися на аналізи і... відмовили у лікуванні. Мовляв, для лікування за їхньою методикою мамина кров не підходить. А батько сім'ю залишив. Тож Ромчика прийняли на лікування у Києві, а Фонд підтримує цю дитину матеріально.

Батьки Вадима Ковалю — дуже скромні люди, — наголосив п. Федорович. — Вони просили грошей безпосередньо на 3 ампули ліків.

Хоча лікування складається не тільки з курсів хімотерапії, тож до внеску Віктора ДОВГАНІЧА ми додали грошей від Фонду і послали для Вадима 3 тис. грн. Ви ж розумієте, що це — лише на перший випадок... До того ж, потрібні ліки доведеться везти з Чернівців, бо виявилось, що в Києві їх немає...

До речі, наступного дня лікарі онкогематологічного відділення зібрали ще деяку суму для хлопчика.

Е ще одна проблема: багато шаблів при переведенні бюджетних коштів. Так, додаткові гроші, виділені з об'єкту доходу на відділення онкогематології, «зависли» в обласному управлінні охорони здоров'я.

У хворих дітей немає часу чекати, доки чиновники нагромадують у своїй ігрі. Для деякого з них відлік іде навіть не на тиждень, а на дві та години.

Лариса ДМИТРЕНКО, «Версії»

Ключове слово минулого номера – «інвестор»

Ключове слово:

1 2 3 4 5 6 7 8

Мужське ім'я	Марка автомобіля	Лесний орех	Необыкновенное происшествие	Приветствие и телефону	Страна	Газета листателей (абр.)	Рассказ Лескова		Смех	Гонимая местность					Денежная единица в Гане
Зов			Павел			Король Норвегии 11в.	8	...ДОГ			...сапога-пара	Натуральный материал	Ни... ни нет		Нырял за жемчужном
				Рыба в Франции		Ед. множественного числа		Грузинский рубль	Подарок		Нижняя часть углубления		7	Благопоклонность	
	Узконосная обильная	Куполовидная колма	Стопка Букат	Узбекская фляга		Страховочный трос		3	Женское имя	Полузащитник		Мужское имя			
5	Английский и норвежский			Мужское имя	Уронила Таня					Картофельный сорт	Подруга зинта				Танк ВОВ
	"Власть тысяч" (перс.)			След от ран	Небольшой ресторан	...Норрис		Буква юригиды			Жан... Кусто	Французское "да"	1		Килограмм
		Карточный пасьянс			Остров на Океанском озере					Горбатый заяц		Член др. метал. пламени			
Игровой сын Ной	Арабский инструмент	Костюм не лопит		Цирковой термин		Ослик (мульти)	Бразильский ювелир	Женское имя	Парфюмерное изделие						
Дети, ребята	Г. в Давурчье (ист.)		Смесь фотографий			Хлебный знак	Давал в исландии								
			Город в Австралии	Связано с богом		2	Однако	Автор "Алиевго"							
Рассказ А.С. Тургенева	Бог злословия	Мама мыла...			Приколы в избе			Богатырский	се число						
			Мастрамы		Наскомое			Коренной японец							
Ягель		Принцесса Дана		Руда урана	Предок Авраама	Мужское имя		Амер. инноватив							
Разум	Мать богов		Ошибки, оплошность	"Политика югута"				Восхищение	Греческая буква	Женское имя					

Граблі за Зодіаком:

ОВЕН, наступивши на граблі, розсередиться до нестями і зламає їх, але у процесі ламання це разів зо 5 отримає в лоба. **ТЕЛЕЦЬ** наступивши на граблі раз за разом, аж поки вони не зламаються. **БЛИЗНЮКИ** вирішать, куди рухатися, лише понаступавши на усі граблі. **РАКА** лише граблі змусять зробити крок вперед. **ЛЕВ** розповідатиме усім, як це прикольно. **ДІВИ** впевнені, що, коли наступати на граблі правильно, все обійдеться. **ТЕРЕЗИ** дуже довго розмірковуюватимуть, але, прийнявши рішення, наступять на найбільші. **СКОРПІОН**, коли й побачить, що це було, то напевд чи замислиться. **СТРІЛЕЦЬ** обов'язково братиме реванш: наступить вдруге. **КОЗОРІГ** зрозуміє, що наступив на граблі, та не зрозуміє, що це означає. **ВОДОЛІЙ** наступити тільки на ті граблі, які йому сподобаються. І лише **РИБИ** обійдуть граблі, бо не звикли рухатися прямо.

на 26 червня-3 липня **Ексклюзивний гороскоп для буковинців від Алли ЧУЖИНСЬКОЇ**

 <p>ОВЕН 27-29-го справи повернуться на краще, але гірші розкидає поки не варто. У професійному сенсі на вас очікує успішна смуга, але удачу треба підтримувати й розвивати. Зустрічі 3-го будуть корисними для справ.</p>	 <p>ЛЕВ Прибутки – це не про вас. Допомоги не шукайте від 27-го до 1-го. 28-го вирушайте у поїздку, яку давно відклали. 29-го відчуєте невдоволення начальства. 2-го уникайте будь-якої техніки. Новини 3-го вас порадують.</p>	 <p>СТРІЛЕЦЬ Ви розпорочуєте сили, то вирушаючи 26-27-го у поїздку, то шукаючи партнерів і спонсорів 28-го-29-го. Приділіть увагу здоров'ю 30-1-го. Прибуток 2-го вкладайте у справу. 3-го зосередьтесь і прийміть потрібні рішення.</p>
 <p>ТЕЛЕЦЬ З безлічі справ інтуїтивно обирайте найважливіше. 26-го відпочиньте, 27-28-го проведіть ділові зустрічі, укладіть угоди, бо 29-30-го може заводити нездоров'я. Початок липня може принести несподівані справи й прибутки.</p>	 <p>ДІВА 26-27-го відчуєте: сім'я – ваша надія та опора. 28-го запропонують додатковий заробіток: якщо 29-го не підведе здоров'я, 30-1-го отримаєте зароблене. 1-2-го наполегливо розвивайте успіх, 3-го можна вирушати у відрядження.</p>	 <p>КОЗОРІГ Недуга 26-го не повинна заводити важливим рішенням і діям 28-29-го. Інакше 29-30-го на вас очікують неприємності та розчарування. 1-3-го рухайтесь далі і пам'ятайте: і маючи партнерів, покладайтесь слід лише на себе.</p>
 <p>БЛИЗНЮКИ 26-27-го шукайте партнерів та спонсорів. 29-29-го трохи збавте темп, бо можете захворіти. 30-го починайте здійснювати намічене, 1-2-го ваші справи можуть отримати підтримку ззовні. Прибуток 3-го вкладіть у бізнес.</p>	 <p>ТЕРЕЗИ 26-27-го завершуйте справи, 28-29-го можна розпочинати нові та шукати партнерів. Близькі люди підтримають ваші починання. У перші дні липня можливі прибутки, але й витрати будуть для вас несподівано приємними.</p>	 <p>ВОДОЛІЙ Прибутки 26-27-го вкладіть у сім'ю. Відвідини лікарів 28-го або 3-го пов'язані з родинним щастям. Сімейні можуть дізнатися про майбутню дитину. Неодруженим 30-1-го можна освідчуватися чи брати шлюб.</p>
 <p>РАК 26-27-го проведете несподівано приємні дні в оточенні сім'ї чи близьких людей. Із вашою працездатністю витрачене вже 29-го або 1-го повернеться з дивідендами. 30-го стежіть за травмами, поїздка 2-3-го буде корисною.</p>	 <p>СКОРПІОН Цього тижня вам знадобиться міцна інтуїція для лавірування між неприємностями 27-го і несподіванками 30-2-го. 29-го відмовтеся від поїздок і користування побутовою технікою, 3-го навпаки поїздка буде вдаюлою.</p>	 <p>РИБИ 26-27-го вам можуть запропонувати змінити роботу або місце проживання. Відповіді не давайте до 29-го. 30-1-го можете відлучити перемовину. Трохи відкладіть здійснення нових планів і відпочиньте до 3-го.</p>

Художній Музей
«Безмежна країна фантазій» – виставка ексклюзивних прикрас студії Оксани Каменської.
Нові музейні надходження за 2008 рік.
«Таланти Чернівців» – виставка за науковими розвідками Тетяни Дугаєвої, друга частина.

Виставковий центр «Вернісаж»
До 29 червня: Персональна виставка фоторобіт Наталії ЛЕЩИШИНОЇ.
1 липня, 16.00. До Дня Архітектора: Відкриття виставки членів обласної організації Національної Співки Архітекторів України.

Театр
26 червня, 15.00: Урочисті збори з нагоди Дня Конституції України.

Ляльковий театр
28 червня, 12.00: «Повелитель снів».

Кінопалац «Чернівці»
Телефон для довідок 52-63-70.
Палац кіно ім. О. Кобилянської
Велика зала: «Більше Бена», комедія – 11.00, 12.40, 14.20, 16.00, 17.40, 19.20, 21.00, 22.40.
Мала зала: «Рестлер» – 11.00, 14.50, 18.40. «Райські пташки» – 13.00. «Похмілля у Вегасі», комедія – 16.50. «Гомора», детектив – 20.40.
Ніч французької реанімації – 00.00.
Кінотеатр ім. І. Миколайчука
«Нічні сестри», комедія – 13.30, 17.10.
«Термінатор: Спасіння прийде», – 15.20, 19.0, 21.00.

Експерсі
Шоanelді, 12.00: Історичний центр Чернівців. Збір біля ратуші. Довідки за телефоном 58-51-57, 52-01-21.

«Чоловіка на руках не носитиму, та понад сто кілограмів підйму...»

185 кг довелось підняти тендітній 21-річній дівчині, аби здобути золоту медаль на чемпіонаті Європи

Мар'яна Плаксива, майстер спорту міжнародного класу з пауерліфтингу та її тренер Ігор Ясенецький повернулися зі Швеції з юніорського чемпіонату Європи. Хоча це найважливіша, але не перша їхня перемога...

Надія помирає останньою

— Ми готувалися, тож їдали тільки за першим місцем. Та наші сподівання на золото розвіялися: післядругого підходу на присіданнях я травмувала ногу — розповідає Мар'яна. — Сильними конкурентами виявилися фіни. Вони відірвалися від нас на 20 кг. Тому єдиною нашою надією залишилися змагання з тяги: в кого вийде краще, той виграє. Я зіцпила зуби і підняла аж 185 кг. Це було приємною несподіванкою, адже до такої тяги не готувалася. У залі не могла

перемоги, що було раніше?

— 2005 року я стала 2-ю в Україні серед юніорів, після чого мене взяли до збірної України і відправили «у світ» на дорослі змагання. Там я посіла 2-е місце і встановила 5 рекордів світу — на дорослих і юніорських змаганнях.

— Твоє захоплення займає досить багато часу. Чи вистачає його на особисте? Маєш хлопця?

— Дійсно, на тренування витрачаю весь вільний час. Та я мала 2 роки перерви: не тренувалася і загалом не з'являлася у залі. Оскільки у спорті вже 10 років, хотілося трохи відпочити, та й навчання в університеті почалося. (Мар'яна — студентка ІV курсу фізкультурного факультету — авт.) Хотілося трохи налагоджувати особисте життя. Та на хлопця поки що не вистачає часу.

нуваннях і змаганнях?

— Ширий і дружній колектив. У нас дуже гарні стосунки, усі допомагаємо одне одному, підстраховуємо тощо. Їзимо разом відпочивати у вихідні, щочетверга граємо у волейбол. Це дуже допомагає в тренуванні.

Шафа і штанга не порівнюються!

— Чи допомагає твоє вміння в буденному житті?

— Вдячна спорту за те, що «виховав» у мені характер. А носити важкі сумки, пересувати шось по квартирі — ні. Зібрану штангу, що лежить на помості, не можна зрівняти з великою шафою, яку треба пересунути...

— Як рідні ставляться до твого захоплення?

— Моя мама — майстер спорту міжнародного класу. Вона і привела мене до залу. У дитинстві я займалася легкою атлетикою, а вона хотіла, щоби я підтримувала форму, краще бігала. Так я й залишилася у спорті: деякий час мене тренувала мама.

До речі, моя сестра теж тренується і хоче досягнути успіхів у цьому виді спорту, хоча їй лише 15.

Змагалися і ходили на дискотеки...

— Попри напружений графік і переживання на чемпіонаті Європи, нам все ж таки вдалося відпочивати, — зусмішкою згадує Мар'яна. — З нами їдали хлопці, команда з України, з ними й ходили на дискотеку. Ми знайшли вихід: гарно виступили і добре відпочили. До речі, порівняно зі шведами та поляками, ми відпочивали най-

Мар'яна ПЛАКСИВА та Ігор ЯСЕНЕЦЬКИЙ

культурніше!

— Що відчула, коли перемогла?

— Хотілося заплакати, але не змогла... Стояла на помості і не вірила у свій успіх. В Україні ще жодного разу не була першою, а тут... Це для мене велике досягнення!

Очима глядача та тренера

За 8 років тренувань Мар'яна стала для Ігора Ясенецького рідною. От і переживав на змаганнях за неї, як за доньку:

— Мар'яна може змагатися у категорії 62,5 кг. Але, крім цього, ми були заявлені у категорії 67 кг, тому можна було боротися за перше місце і там, і там. Але її звичайна категорія — 60 кг, тож вирішили не ризикувати і повернулися до «звичайної обстановки».

Несподівано на 2-му підході присідань Мар'яна отримала травму. Під загрозою опинився весь виступ. Тоді ми пропустили першу вправу. У жимі працювали вже більш вільно. Але, правду кажучи, я навіть і не сподівався, що тяга буде аж 185 кг! Постави-

ти власний рекорд, та ще й на змаганнях — це авантюра.

Шок для норвежців

— Норвежка потягнула 170 кг і посіла 1-ше місце з сумою 450 балів, тож ми вирішили ризикнути і переаювали вагу. Це був фурор! Шведи, фіни, росіяни — усі кричали! Тільки норвежці стояли і дивилися, щоби Мар'яна не потягнула (сміється). Навіть я на таку тягу не мав жодних надій. А для норвежців це було справжнім шоком, адже вони вже святкували перемогу, бо бачили, що Мар'яна травмувана. Їхня спортсменка вже навіть підняла руки, думаючи, що вона — чемпіонка Європи. Так Україна перейшла дорогу Норвегії, взявши своєрідний реванш за «Євробачення».

P.S. Загалом у чемпіонаті Європи серед юніорів взяла участь 4 юніорки та 3 юніори. Через економічну кризу небагато спортсменів мають змогу відвідувати такі змагання. А тут ще й допінг-контроль та обов'язкові внески за участь треба сплачувати... Так і перемагають — спільними зусиллями.

Любов ПЛАХІНА, «Версії»

Вручення медалей на Чемпіонаті Європи

відірвати 170 кг від підлоги, а на змаганнях «взяла» 185! Це був справжній шок. Найперше — для мене.

Досягнення і перерва

— Мар'яно, це не перші твої

— Коли в тебе буде чоловік, хто кого на руках носитиме?

— Хоча й можу підняти досить велику вагу, та чоловіка на руках носити не буду. Тільки він мене! (сміється)

— Що тобі допомагає у тре-

пам'ять

Його пісня й досі поміж нас

30 червня — роковини від дня смерті Народного артиста України, лауреата Державної премії ім. Т. Г. Шевченка, нашого земляка Назарія ЯРЕМЧУКА.

— Тепло, людяність — найперше, що згадується про Назарія. Коли я розбився в автокатастрофі і помирав у київській клініці, Назарій сидів біля мого ліжка, — згадує відомий український співак і композитор, Народний артист

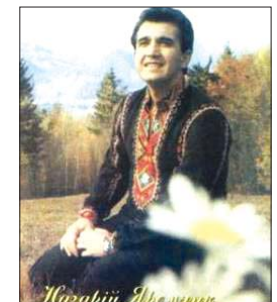
України Микола МОЗГОВИЙ. — На щастя, я живий. І вже згодом судилося сидіти біля лікарняного ліжка Назарія в останні дні його життя.

Важка доля — ховати друзів...

Телеглядач уперше побачив

тільки невідворотній недугі... Людська пам'ять зазвичай недовга: пішла людина з життя — і пам'ять загула за ним. Але Назарій серед нас, живих, бо ще пам'ятають його привітну посмішку, його неповторний голос, його лицарське ставлення до пісні мільйони шанувальників — і не лише в Україні, а й у багатьох країнах світу.

Григорій ЗАСЛАВЕЦЬ, журналіст

Назарій Яремчук

Версії

передплатний індекс:

09584

С-во про держреєстрацію
ЧП №260 від 16.10.2003 р.

Редакція не завжди поділяє думку авторів, залишає за собою право редагувати та скорочувати матеріали. Листування лише на сторінках газети. За зміст реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за якість друку несе ТОВ «Буквинський видавничий дім», за доставку — Чернівецька дирекція «Укрпошти». При використанні матеріалів посилання на «Версії» обов'язкове. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції:
58003, м. Чернівці,
вул. Л. Кобилиць, 21а,
тел./факс 57-19-35
E-mail: versii@ukr.net

Наші реквізити:
Код ЄДРПО 32726216
п/рах. 26004017113743
в ЧФ «УКРЕКСІМБАНК»
МФО 356271

Шеф-редактор
Людмила ЧЕРЕДАРИК

Надруковано
у ТОВ «Буквинський
видавничий дім»
(м. Чернівці, вул. Прутська, 29)
тел. 52-57-41

Засновник: Л.Ф. Чередарик; видавець: МП «Версії»
Ціна договірна. Зам. №665 Наклад: 17003
№26 (286), 26.06 - 3.07.2009